A°. 1835. — N°. 65.

SURINAAMSCHE Courant. — LETTERKUNDIG Dagblad.

Vrijdag den 14den Augustus.

PARAMARIBO.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 25 Junij 1835.

Nederlanden.

MIDDELBURG 10 Junij.

Uit Aardenburg wordt gemeld, dat aldaar ll. zondag, in den namiddag, op het onverwachts de bliksem in den toren der Hervormde kerk is geslagen, terwijl aldaar Ds. *Gouda Quint*, bij afwezigheid van Ds. *van Hoek*, predikte. Daar het weder helder was en men vooraf geen donder gehoord had, noch ook eenige regen bemerkte, en dus niemand op zoodanig iets denken kon, was de schrik en ontsteltenis zoo groot, dat er een gegil en geschreeuw opging, en de schare, die buitengewoon talrijk was, zich drong om uit de kerk te komen, zoo dat er eenige personen onder den voet geraakten; de stem van den predikant, die rustig op den predikstoel bleef en de gemeente tot bedaardheid aanmaande, kon niet meer gehoord worden; allen vlugten, met achterlating van kerkboeken, zakdoeken enz. Alles is nogtans zonder ongelukken afgeloopen, en men heeft geene schade van aanbelang aan het kerkgebouw of toren ontdekt. Naar alle waarschijnlijkheid is de bliksem bij of tusschen de wijzers ingeslagen, en van daar naar binnen den toren, alwaar hij een weinig lager naar buiten is uitgeslagen; het weder was nog fraai en droog, toen op eens eene zwarte wolk van het Z. O. naar N. W. over de kerk en toren dreef, die zich met een' hevigen slag, die kort afbrak, ontlaste; een kwartieruurs daarna kreeg men zwaren regen en hagel, en des avonds mooi helder weder.

— Te 's Hage is den 12den wederom bij trommelslag aangekondigd, dat de werving voor de koloniale troepen voortdurend bij den plaatselijken kommandant blijft opengesteld; dat alle manschappen van 18 tot 44 jaren, al dan niet gediend hebbende, tot de dienst worden aangenomen; en dat voor elken rekruut, die aangebragt wordt, en bij het algemeen depot te Harderwijk wordt goedgekeurd, zes gulden handgeld zal worden gegeven.

— Uit Harderwijk, schrijft men van 12 Junij: Heden zijn alhier aangekomen ongeveer dertig kweekelingen van den Ommerschans, waarvan de oudste nog geene vijftien jaren is, en die allen voor de Oost-Indien dienst genomen hebben. Tevens zijn alhier aangekomen omstreeks zestig man der jagers te paard van het korps van *Cleerens*, die almede bij de kompagnie koloniale troepen zijn ingelijfd. Volgens in omloop zijnde geruchten, zoude er tegen den 18 dezer, nog een transport dier krijgslieden van hier vertrekken.

Uit Koppenhagen de dato 7 Junij wordt ons gemeld:

Den 6 Mei heeft te Oddes Sogn in de probstei Habersleben eene geheel buitengewone plaats gehad. Een achtenswaardig echtpaar, *Anders Petersen* en *Mette Anders*, heeft zijne juwelen-bruiloft, of den 75 verjaardag van hunne echtverbindtenis gevierd. De man is 98, de vrouw 90 jaar oud. Beide zijn gezond en welgemoed.

Frankrijk.

PARIJS, 21 Junij.

Men verzekert bij herhaling, dat het vreemde legioen uit Afrika, dat naar Spanje gezonden wordt, aldaar de fransche kokarde behouden zal en ook door Frankrijk zal betaald worden.

— De *Moniteur* heeft het besluit der regering, dat de Franschen voor de Koningin van Spanje dienst mogen nemen, aangekondigd op de volgende wijze:

»De Koning voornemens zijnde om de Franschen, die zich mogten aanbieden, om met behoud der hoedanigheid van Franschen, in dienst van H. M. de Koningin van Spanje te treden, zulks te vergunnen, zoo behooren de aanvragen daartoe, overeenkomstig art. 21 van het burgerlijk wetboek bij het ministerie van Justitie te geschieden."

Het ministrieele ochtendblad, de tolk van die leden van het kabinet, die voor eene onmiddellijke gewapende tusschenkomst in Spanje zijn geweest, behelst het volgende:

»Wij hadden eene plegtiger, krachtdadiger bemoeijing gewenscht, dan waartoe het gouvernement besloten heeft, dat ontveinzen wij geenszins, maar willen daarom de zijdelingsche tusschenkomst niet verwerpen. Niemand wenscht vuriger dan wij, dat dezelve van gewenscht gevolg moge wezen; alleen wenschen wij de zegepraal van don Carlos te verhoeden, die zoeken wij met alle magt af te weren. Hoe dit gevaar afgewend worde, als het maar gebeurt, zijn wij te vreden.

»Maar eene spoedige beslissing wenschen wij. Daarvoor hebben wij redenen, te weten, dat het, als de oorlog lang duurt, duidelijk zal wezen, dat Spanje alleen dien niet aanblaast en volhoudt; dat men dan zal kunnen denken, dat Spanje een soort van besloten veld wordt, waar Europa deszelfs geschillen afdoet, waar elke partij, elk beginsel beurtelings zijne rekruten heenzendt.

»Zoodanige worstelstrijd zou ons geenszins beangst maken; en bijaldien Europa twisten te beslechten heeft, verlangen wij zeer, dat die in een bepaald strijdperk afgedaan worden, opdat de algemeene vrede van Europa die plaatselijke oorlog vergoede. Het eenige wat ons verontrust, is, dat wij zoodanig besloten veld achter, in plaats van voor ons hebben. Dat Frankrijk nimmer tot die tijden van zwakheid moge terugkeeren, toen hetzelve het Noorden en het Zuiden tevens te vreezen had, dat is onze staatkunde. Deswege verlangden wij eene openlijke tusschenkomst; deswege juichen wij de tusschenkomst van de Fransche en Engelsche vrijwilligers toe. Naar ons inzien zou de troonsbeklimming van don Carlos die dubbele ongerustheid weder opwekken, ongerustheid in het Zuiden, ongerustheid in het Noorden, dat Frankrijk langen tijd heeft in toom gehouden. Dat voorziene gevaar mag een verwijderd gevaar zijn; het is nogtans de kiem van een gevaar, en men behoort het in de kiem te vernietigen. Want naar ons inzien is het beter, dat Frankrijk zestig duizend man afzendt om Spanje tot rust te brengen en de constitutie te bevestigen, dan voortdurend dertig duizend man bij de Pyreneën te laten kampeeren, om den worstelstrijd, dien Europa in dit nieuwe perk voert, bij te wonen, of om don Carlos op den troon gade te slaan en hem te beletten om te Pampelona of St. Sebastiaan de schuilplaats van Hendrik V. te vestigen."

— In een ander dagblad leest men:

»Het is zeker, dat het Engelsche kabinet naar Lissabon en Oporto genoegzame versterking zal zenden, om de rust te handhaven, en gelegenheid te geven ten einde over een gedeelte der Portugeesche armee ten behoeve van Spanje te kunnen beschikken. De huwelijksplannen zullen Portugal waarschijnlijk met Engeland niet in onmin brengen; want, volgens de bestaande traktaten, zou de Koningin Maria haar voornemen niet kunnen uitvoeren, zonder eene onmogelijk te verkrijging vergunning."

— Men spreekt thans meer dan ooit van het vermoedelijke huwelijk van den Hertog van Orleans met de Prinses van Wurtemberg. Ook wordt van de mogelijkheid eener echtverbindtenis tusschen den Kroonprins van Beijeren met eene onzer Prinsessen gesproken.

— Een Fransch dagblad, verzekert dat Engeland troepen in Portugal zal zenden, om het op de Spaansche grenzen geplaatste observatieleger volkomen beschikbaar te maken.

— Een Peruaansch nieuwsblad verhaalt in een artikel over den duur des menschelijken levens in Zuid-Amerika, dat in het jaar 1763 een Spanjaard in de provincie Caramanco is overleden, die 144 jaren, 8 maanden en 5 dagen oud was, en 800 kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen heeft nagelaten. In dezelfde provincie, welke niet meer dan 70,000 menschen telt, waren in het jaar 1792 acht personen in leven, die 114, 117, 121, 131, 132, 135, 142 en 147 jaren telden. Zoo ten minste verhaalt de courant van Lima, en volgens deze de Engelsche *Globe*.

— Een wagenmaker te Annay-sur-Odon, in het departement Calvados, had reeds eenigen tijd met zijne vrouw in onmin geleefd, ten gevolge waarvan beide eindedelijk overeenkwamen van elkander te scheiden. Van de vijf kinderen nam hij drie, de moeder twee bij zich. Voor weinige dagen vatte de oudste zoon, een bij na 20 jarige jongeling, die bij den vader was gebleven en eenigzins zwak van brein was, het onzalige denkbeeld op, om zijnen vader van het hem door de moeder veroorzaakte hartzeer te ontheffen; te dien einde maakte hij van een gelegen oogenblik gebruik, begaf zich naar de woning zijner moeder en bragt eerst haar, voorts zijne 18 jarige zuster en daarna zijnen jongsten 7 jarigen broeder met eene sikkel om het leven. De moeder verkeerde in zwangeren staat. De moordenaar nam de vlugt, doch werd spoedig gevat en in de gevangenis gebragt.

MENGELINGEN.

Eigenhandige aanteekeningen van Napoleon.

De *Memoires de Napoleon Bonaparte*, in 1834, te Parijs uitgegeven, zijn, volgens de getuigenis van den uitgever, eigenhandig door Napoleon opgeteekende mededeelingen, welke hij, gedurende zijn verblijf op *Elba*, de laatste [illegible] gelegd heeft. — Het manuscript zelf — zoo verzekert hij — geraakte in 1815 in handen der Bourbons; maar de gebeurtenissen van 1830 hebben het weder uit zijnen duisteren schuilhoek te voorschijn doen komen. Wij laten deze getuigenis en verzekering in het midden, en willen ons hier slechts bepalen met het overnemen van eenige merkwaardige punten uit genoemd werkje, waarin Napoleon, van zich zelven sprekende, onder anderen het navolgende zegt:

»Ik ben een geboren Franschman; *Korsika* was, reeds voor mijne geboorte, met Frankrijk vereenigd. Maar ik vermeen ook bovendien genoeg voor deszelfs roem en geluk gedaan te hebben, om op het regt van Fransche nationaliteit aanspraak te kunnen maken. Ik heb altijd in het belang van Frankrijk gehandeld; terwijl ik eindelijk het afstijgen van den troon verkoos boven het sluiten van eenen schandelijken vrede. Het afstand doen van eene kroon is eene grootsche daad, wanneer dezelve niet het gevolg van moedeloosheid of zwakte, maar een offer is aan de Majesteit van land en volk.

»Wat ik gedaan heb, zou ik nog doen. Frankrijk zal mij onder alle omstandigheden altijd denzelfde vinden. Trouwelooze menschen mogen mij veroordeelen; vleijers mogen mij hunne [illegible] doen ervaren; hetgeen ik hier ter neder schrijf, is eene zegevierende wederlegging dier veroordeeling en voor de nakomelingschap de maatstaf, om het ware van het valsche te kunnen onderscheiden. De dag der geregtigheid nadert; de dag, waarop boosheid, nijd en lage verraderij ophouden van mijn ongeluk voordeel te trekken. Noch de [illegible] der grooten, noch die van bijzondere personen zal mij terug houden, onbewimpeld en met vrijmoedigheid de onbekende oorzaken bloot te leggen, die de drijfveeren mijner staatkundige handelingen waren. Ben ik daardoor [illegible] in de verpligtende noodzakelijkheid, mij zelven te verdedigen, die verdediging zal nimmer bitter zijn. Ware zij zulks, zoo zoude ik mij zelven onwaardig gedragen. De bedorvenheid der burger maatschappij is zoo groot, dat velen mijne klagten zonderling zullen vinden, en mij welligt zonder [illegible], zullen vragen, of zij dan verpligt waren mij boven zich zelv' de voorkeur te geven? Ik heb er zoo velen gezien, die ik als mensch nimmer achting kon toedragen, en die zich toch verbeelden op mijne achting aanspraak te kunnen maken.

»Dat ik fouten begaan heb, zal ik niet loochenen; maar wie is hier meer strafbaar, ik, of zij, die verzuimd hebben mij daarvoor te waarschuwen, of, ter regter tijd, daarop opmerkzaam te maken? want, van het oogenblik, dat ik tot de hoogste magt uitoefening ben opgeklommen, zag ik mij van vleijers omgeven, die mijne wenschen altijd zochten te voorkomen. Het was mij schier onmogelijk de gelaatstrekken van hen te onderscheiden, die zich om mij schaarden, daar zij gewoonlijk met neergebogen hoofden voor mij stonden. Ik had slechts weinig vrienden, en er zijn er mij nog minder overgebleven. Enkele bewezen mij eene hartelijke, opregte toegenegenheid, enkele enthousiasten hebben zelfs dapper voor mij gestreden. Maar ik toonde mij die genegenheid en geestdrift ook, zoo veel ik kon, waardig: want ik wist te beminnen.

»Dat ik mijne bloedverwanten lief heb, is genoegzaam gebleken en zelfs bij diegenen onder hen, die zich ondankbaar jegens mij getoond hebben. Evenzeer heb ik mijne wapenbroeders, de deelgenooten mijns roems, lief, die uit mijne verheffing rijkelijk voordeel hebben getrokken. Ik heb Frankrijk lief, en meen het met kostbare bezittingen begiftigd te hebben: vrede, bruikbare wetten en lauweren, zoo als geene vroegere eeuwen het ooit hadden doen verwerven. Mijn streven was altijd, om het aangeworvene te behouden; ik stichtte nieuwe gebouwen op oude bouwvallen, zonder echter mijne bouwstoffen aan de verstrooid liggende overblijfsels dier bouwvallen te ontleenen. Het mogt mij gelukken, naar de behoeften des tijds, nieuwe instellingen uit den mengelklomp van verwarring te scheppen. Ik moedigde de kunsten aan; vereerde de wetenschappen; vernieuwde de altaren; onderwierp aan de magt van mijnen wil de trotsche ijdele en dwaze wijsbegeerte der achttiende eeuw, die de burger maatschappij bedorven, de harten verdeeld en de kiemen der republikeinschgezindheid, eene mateloze en dolle hersenschim, wortel had doen schieten; welke gezindheid allen in het ongeluk zal storten, die dwaas genoeg zijn, in hare verwezenlijking het waarachtig geluk te zoeken. Die gezindheid heeft het geloof aan God ondermijnd; maar de strenge orde, die mijn huisselijk leven kenmerkte, mijn voorbeeld en mijne wijze van handelen hebben Frankrijks wedergeboorte doen stand grijpen. Door mij is Frankrijk monarchaal geworden; want ik vernietigde de anarchie, die het overweldigd had en trachtte door die vernietiging de welvaart van allen te bevorderen.

»Ik heb de inkomsten van den staat nimmer verkwist. Ik was evenzeer afkeerig van eene strafbare verspilzucht als van eene laakbare spaarzaamheid. Ik vermeerderde mijne eigene bezittingen, zonder mij daarom even de gedachten aan mijn toekomstig lot te verontrusten. Waartoe zou ik goud behoeven? En wat mijne erfgenamen betreft, mijn naam maakt hen alleen rijker dan de rijkste potentaten.

»Mijne staatkundige loopbaan schijnt geeindigd te zijn. Ik sta werkelijk reeds op het grondgebied der nakomelingschap, schoon mijne levenszon nog niet is uitgebluscht. Ik hoor het oordeel der menschen; de woedendste hartstogten zijn losgebroken, maar het schijnt mij toe, dat geestdrift en dankbaarheid luider dan gene spreken. Tegen over elke aanklagt jegens mij stel ik eene zegepraal of belangrijke, staatkundige daad. De waarheid blinkt altijd door, en zij is eervol op mijne zijde."

Uit zijne kindschheid deelt de schrijver der herinneringen ons het volgende mede:

»Ik herinner mij nog van de menigvuldige sprookjes, die onze kindermeid bezigde, om mij in slaap te praten, één, op zekeren nacht, dat ik wakker lei en haar geen rust liet:

»»Napoleon — zeide zij — wees rustig en stil, dan zal ik u het Koningrijk *Korsika* geven, als gij groot zijt."" »En Frankrijk?" — antwoordde ik — »»Frankrijk ook"" — »En de geheele wereld?" — »»Die zult gij ook hebben; maar nu moet gij stil zijn en niets meer *begeeren*, anders zoudt gij God moeten onttroonen.""

»Ik was met deze belofte zoo ingenomen, dat ik, toen mijne oogen, eindelijk door den slaap digt vielen, in mijnen droom riep: »ik zal Koning van Korsika van Frankrijk en de geheele wereld worden, dat heeft Saveria (zoo heette onze kindermeid) mij beloofd; maar ik wil niets meer dan dat begeeren, anders zou ik God zelve naar de kroon steken."

Met deze opteekening staat de volgende in verband. »Ik was buitengewoon weetgierig; ik verlangde niets meer dan de oorzaken der natuurgewrochten, die ik alom waarnam, te leeren kennen. Mijne vragen bragten mijnen oud oom Lucien dikwils in verwondering, die mij, uit dien hoofde een toekomstig licht der kerk noemde. »Napoleon moet, zeide hij — aartsdiaken worden, misschien wel bisschop of kardinaal." — En dan vroeg de goede man mij of ik ook gezind was, een Paus te worden. Maar mijn antwoord was altijd: Neen geen Paus, maar Koning van Korsika en Frankrijk."

Onder andere curieuse bijzonderheden, verhaalt Napoleon in deze *Memoires*, het volgende, gedurende zijn verblijf aan de militaire school te Brienne: »Eens gaf men mij den Plutarchus van Amyot in handen. Ik verslond dit boek, en het bleef, mijn geheele leven door, mijne meest geliefkoosde lectuur. Ik putte er het zelfstreelend verlangen uit, dat ook eenmaal mijne levensgeschiedenis zoo uitvoerig mogt beschreven worden; terwijl zich met dit verlangen mijne eerste eerzuchtige begeerten vormden, en tegelijkertijd het bewust zijn, dat, om zich zelven te kunnen vereenwigen, de meest in het oog schitterende daden den maatschappelijken mensch van anderen behooren te onderscheiden; dat de fortuin den sterveling zelden zoekt; maar dat hij verpligt is, haar onvermoeid op te sporen: en, haar eenmaal gevonden hebbende, verdubbelde ijver noodig is, om, bij derzelver bezit, de goedkeuring zijner medemenschen te verwerven."

»De levensgeschiedenis der grootste veldheeren van den ouden tijd boezemde mij inmiddels — zoo gaat hij verder voort — den diepsten eerbied en eene onbeperkte zucht tot navolging hunner roemrijke voorbeelden in. Alexander, Hanibal en Cesar waren steeds mijne geliefkoosde modellen, schoon de tweede mij altijd de meeste bewondering, scheen te verdienen, omdat hij zich zelven tot een zeldzaam wezen had gevormd, zich zelven hulpmiddelen ter bereiking van het voorgestelde doel wist daar te stellen, en zijn vaderland, op de roemrijkste wijze, heeft gediend. Ik volgde hem steeds in hetzelfde voetspoor, in zijne zegepralen en in zijnen tegenspoed, schoon nimmer vermoedende dat ik, na de bewondering van geheel Europa geweest te zijn, op eens, als door eenen bliksemslag, in den afgrond zou nederstorten, waarvoor ik mij had behooren te hoeden. Maar die voorzigtigheid heb ik in den wind geslagen, omdat ik op Frankrijk vertrouwde, en dat vertrouwen heeft mij bedrogen. Moge dit bedrog hetzelve nimmer berouwen.

»Hanibal was alzoo mij uitgelezen voorbeeld. Alexander hield mijne verbeelding door zijne avonturen gaande en aan Cesars biographie ontleende ik, wat den dapperen krijgsheld en den grooten staatsman noodig is te weten."

(*Arnhemsche Courant.*)

SCHEEPSTIJDINGEN.

☞ In ons vorig no. hebben wij verzuimd op te geven, als in Texel op den 10den Junij te zijn gearriveerd, het Schip *Elisabeth*, Kapt. J. A. Brandt.

TE AMSTERDAM, NAAR HERWAARTS, LIGGEN IN LADING:

Het Schip *de Verwachting*, Kapt. E. D. Dekker. — Het Schip *Jeannette*, Kapt. T. Bodeman Hz. — Het Schip *Susanna Maria*, Kapt. J. F. Spiegelberg. — Het Schip *Minerva*, Kapt. J. J. Kiers.

ADVERTENTIEN.

(30266) Heden nacht, ruim één uur, behaagde het den Heer van Leven en Dood, mijne hartelijk geliefde Zoon, GERARDUS WILLEM, op wien mijne hoop berustte, in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren, na een langdurig lijden tot zich te nemen. — Ieder, welke met mijne omstandigheden bekend is, zal beseffen hoe zwaar mij deze slag wederom treft.

Op verzoek van den overledene, zal er geene uiterlijke rouw worden aangenomen.

Paramaribo, den 13 Augustus 1835.

J. BOLAND,
Wed. C. F. SCHMIDT.

GEBRS. VAN GELDER

hebben per het Schip *Wilhelmina en Maria* en vroegere aangekomene Schepen ontvangen, het volgende, als:

Nieuwe Aardappelen; Lijn-Olie; Witlood en alle soorten van Verfwaren; een assortiment brosse-, tasije- en dunke Spijkers; een compleet assortiment Timmer-, Metsel-, Kuipers-, Molenmakers-, Beeldhouwers-, Smids- en Schrijnwerkers engelsche Gereedschappen, waaronder alle soorten van Ploeg-, Lijst-, Hol- en Rond en Ojief Schaven, naar de Jonische en Dorische bouworde. Zink; een assortiment vierkant-, rond- en plat IJzer; Dreggen voor Ponten en Booten en onderscheidene soorten van Koper- en IJzerwaren; Slijpsteenen; Visschersgaren; Negerhoeden; Duffels; Waakrokken; Negerpijpen; geelhechte en dul Houwers; Houweelen en Schoppen; Veldaxen; Dommekrachten; nesten Trommels; Haarlemmer Gingan; Bont; Chiampoisen; blaauw Salempoeris; Dril; Cambrix; Schotsch Baptist; gedrukte Calicots en Haircords; Doeken; engelsche mans-, vrouwen- en kinder Schoenen en Hoeden; Schrijf- en Mediaan Papier; supra fijn Lak en Ouwels; Pennen; extra gemonteerde engelsche Schrijfkistjes; pleete Drankstellen en diverse Goederen meer. (24613)

H. A. BUHK & CO.

hebben in commissie ontvangen per het Schip *Wilhelmina en Maria:*

Eenige halve-, kwart- en achtste pijpen *extra goede* LONDON PARTICULAR MADERA WIJN.

ALSMEDE NOG IN VOORRAAD:

Een partijtje oude MADERA WIJN op flesschen. (34335)

Paramaribo, 13 Augustus 1835.

(30270) Wordt geland uit de Noord-Amerikaansche Brik *Planet*, Kapt. LORVEY, en te bekomen bij de Ondergeteekenden:

Nieuwe Bakkeljaauw; Blom; Haring en whitepine Planken.

En nog voorradig: Tabak; Zout; Teer; Pek; Harpuis; Smeer- en Spermacetie Kaarsen; 1e. en 2e. soort Zeep; Spijkers in soorten; geteerd Touwwerk; Breeuwwerk; gemalen Potlood en verdere Plantagie-behoeften.

Voorts nog: beste Madera Wijn in $\frac{1}{4}$ pijpen en opregte Fransche Conjac in kisten, damejeans en $\frac{1}{4}$ pijpen.

Paramaribo, 14 Augustus 1835.

DUBUS & FUCHS.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.